

بازنمایی اسلام‌هراسانه و ضد اسلام‌هراسانه‌ی جوامع مسلمان بریتانیا

در یوتیوب

حسن زریبا

استادیار انگلیسی، دانشگاه قفصه، قفصه، تونس

چکیده

مقاله حاضر بر مبنای رویکرد وب ۲٫۰ دیوید گانتلت به مخاطبان رسانه، اینگونه استدلال می‌کند که گرچه ممکن است گفتمان‌های اسلام‌هراسی در رسانه‌های بریتانیا به طور کلی، و در رسانه برخط به طور اخص، هژمونیک باشند اما گفتمان‌های ضد اسلام‌هراسی دارای پتانسیل واقعی جهت معکوس کردن هژمونی ضد مسلمانان در بریتانیای معاصر هستند. کاربران رسانه‌های برخط، هم به عنوان تولید کننده و هم مصرف کننده‌ی بازنمایی‌ها در رسانه‌های جمعی، با ایجاد مفاهیم مختلف از هویت‌های خود و دیگران، قدرت محو کردن مرزهای میان فضای واقعی و مجازی را کسب می‌کنند. در راستای دستیابی به این هدف، نظرات کاربران دو ویدیوی یوتیوب مقایسه و بررسی شده و از دید انتقادی مورد ارزیابی قرار گرفته است تا مشخص شود کاربران چگونه به تولید و مصرف بازنمایی‌های مختلف از جوامع مسلمان بریتانیایی یا جوامع مسلمان در بریتانیا می‌پردازند. نتایج حاکی از آن است که کاربران یوتیوب، در جایگاه ویژه خود به عنوان سوژه، در ایجاد مفهوم‌سازی‌های متفاوت از هویت خود و دیگران نقش دارند. بازنمایی‌هایی که از سوی کاربران تولید و مصرف می‌شوند، سلسه مراتبی از تصاویر اسلام‌هراسانه را از اسلام و مسلمانان در بریتانیای چند فرهنگی معاصر هم تثبیت می‌کنند و هم به چالش می‌کشند.

واژگان کلیدی: گفتمان؛ اسلام‌هراسی؛ تولید کننده-مصرف کننده؛ بازنمایی؛ وب ۲٫۰.